

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

09.06.2010.

Nr.270
(prot. Nr.23, 11.p.)

Par strīda starp akciju sabiedrību „UniCredit Bank” un akciju sabiedrību „Latvijas Gāze” izšķiršanu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija) 2010.gada 23.februārī saņēma akciju sabiedrības „UniCredit Bank”, vienotais reģistrācijas numurs – 40003323953, juridiskā adrese – Elizabetes iela 63, Rīga, LV-1050, (turpmāk – Iesniedzējs) 2010.gada 19.februāra iesniegumu par strīda starp Iesniedzēju un akciju sabiedrību „Latvijas Gāze”, vienotais reģistrācijas numurs – 40003000642, juridiskā adrese – Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009, (turpmāk – Atbildētājs) izskatīšanas ierosināšanu par dabasgāzes piegādi objektiem Lūšu ielā 1, 8, 10, 16, 18 un 20, Lauvu ielā 1, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 16, 18, 20, 21, 23, 25 un 27 un Taku ielā 18, Bergos, Garkalnes novadā (turpmāk – Gazificētie objekti).

2010.gada 17.martā Komisija ar lēmumu Nr.93 ierosināja strīda izskatīšanu starp Iesniedzēju un Atbildētāju par atteikumu noslēgt līgumus par dabasgāzes piegādi Gazificētajiem objektiem bez nosacījuma par Sandas Roziņas parādu samaksu un nolēma pieaicināt sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Berģu Saimnieks”, vienotais reģistrācijas numurs – 40003828940, juridiskā adrese – Lokomotīves iela 44-37, Rīga, LV-1057, (turpmāk – SIA „Berģu Saimnieks”) kā trešo personu strīdā.

Komisija konstatē:

1. Par dabasgāzes piegādi Gazificētajiem objektiem Atbildētājs sākotnēji noslēdza līgumus ar Sandu Roziņu. Dabasgāzes piegāde Gazificētajiem objektiem 2008.gada maijā tika pārtraukta, jo S.Roziņa nenorēķinājās ar Atbildētāju par piegādāto dabasgāzi.

2. Atbilstoši 2008.gada 4.martā starp Iesniedzēju un S.Roziņu noslēgtajam hipotēkas līgumam Nr.SR 04.03.2008/MRG/B (turpmāk – Hipotēkas līgums) Gazificētie objekti tika iekļāti, lai nodrošinātu 2008.gada 4.martā starp Iesniedzēju un S.Roziņu noslēgtā kredītlīnijas līguma Nr.SH 04.03.2008 (turpmāk – Kredītlīnijas līgums) saistību izpildi. Tā kā Kredītlīnijas līgumā noteiktās saistības netika izpildītas, Iesniedzējs izmantoja savas Hipotēkas līgumā noteiktās tiesības pārņemt Gazificētos objektus savā valdījumā. Gazificētie objekti (tai skaitā arī nekustamo īpašumu sastāvā ietilpstošajās ēkās un būvēs ierīkotās gazifikācijas iekārtas un aprīkojums) tika nodoti Iesniedzēja valdījumā 2009.gada 15.oktobrī, par ko starp Iesniedzēju un S.Roziņu tika parakstīts pieņemšanas un nodošanas akts.

3. 2009.gada 5.oktobrī Iesniedzējs ar vēstuli Nr.051009/WO/23 informēja Atbildētāju par to, ka Iesniedzējs ir uzsācis parāda piedziņu, to vēršot pret S.Roziņai piederošajiem Gazificētajiem objektiem. Iesniedzējs paskaidroja, ka Gazificētie objekti tiks pārdoti izsolēs vai, nenotikušu izsoļu gadījumā, Iesniedzējam būs tiesības pārņemt Gazificētos objektus savā īpašumā. Lai Gazificētie objekti saglabātu savu vērtību un tos būtu iespējams pārdot, Iesniedzējs lūdza Atbildētājam atjaunot dabasgāzes piegādi Gazificētajiem objektiem saskaņā ar iepriekš starp Atbildētāju un S.Roziņu noslēgtajiem līgumiem, garantējot apmaksu par piegādāto dabasgāzi no tās piegādes atjaunošanas brīža.

4. Atbildot uz minēto, Atbildētājs 2009.gada 19.oktobra vēstulē Nr.20-4-3.5/14718P informēja Iesniedzēju, ka dabasgāzes piegāde Gazificētajos objektos ir pārtraukta parāda dēļ, tāpēc saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi” (turpmāk – Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi) 86.punktu dabasgāzes piegādes atjaunošana Gazificētajiem objektiem būs iespējama tikai tad, kad pilnībā būs samaksāts parāds par Gazificētajos objektos patērēto dabasgāzi un abonēšanas maksu, kā arī dabasgāzes piegādes pārtraukšanas un atjaunošanas izdevumi.

5. 2009.gada 16.novembrī Komisija saņēma Iesniedzēja 2009.gada 13.novembra iesniegumu ar lūgumu izvērtēt Atbildētāja rīcību un, pārkāpuma konstatēšanas gadījumā, nodrošināt, ka Atbildētājs ar Iesniedzēju noslēdz līgumu par dabasgāzes piegādi Iesniedzēja valdījumā esošajiem Gazificētajiem objektiem.

6. 2009.gada 10.decembrī Komisija sniedza Iesniedzējam atbildi pēc būtības, secinot, ka izvērtējamajos apstākļos energoapgādi regulējošie normatīvie akti neparedz Atbildētāja pienākumu atjaunot dabasgāzes piegādi gazificētajiem objektiem un noslēgt dabasgāzes piegādes līgumus ar Iesniedzēju pirms parāda par Gazificētajos objektos patērēto dabasgāzi, kā arī dabasgāzes piegādes pārtraukšanas un atjaunošanas izdevumu samaksas. Līdz ar to Komisija Atbildētāja rīcībā nekonstatēja energoapgādi regulējošo normatīvo aktu pārkāpumus.

7. Iesniedzējs savā 2010.gada 19.februāra iesniegumā paskaidro, ka tas nepiekrīt Komisijas 2009.gada 10.decembra vēstulē paustajam viedoklim, un lūdz Komisijai:

7.1. uzsākt strīda starp Iesniedzēju un Atbildētāju izskatīšanu un pieņemt lēmumu par Iesniedzēja norādītajiem Atbildētāja pārkāpumiem;

7.2. nodrošināt, ka Atbildētājs noslēdz līgumus par dabasgāzes piegādi Iesniedzēja valdījumā esošajiem Gazificētajiem objektiem bez nosacījuma, ka Iesniedzējs apmaksā S.Roziņas parādu Atbildētājam;

7.3. Iesniedzēja un SIA „Berģu Saimnieks” veiktos maksājumus, kurus Atbildētājs ieskaitījis S.Roziņas parāda saistību dzēšanai, ieskaitīt kā Iesniedzēja avansa maksājumus par turpmāk piegādāto dabasgāzi.

8. Iesniedzējs Komisijai ir iesniedzis S.Roziņas Atbildētājam adresētu iesniegumu, kurā S.Roziņa informē par to, ka Gazificētos objektus savā valdījumā ir pārņēmis Iesniedzējs. Ar minēto iesniegumu S.Roziņa atzīst savas parādsaistības pret Atbildētāju un apņemas tās nokārtot iespējami īsā laikā. Turklāt S.Roziņa lūdz Atbildētājam izbeigt to savstarpēji noslēgtos līgumus un noslēgt jaunus līgumus ar Iesniedzēju par dabasgāzes piegādi Gazificētajiem objektiem.

9. Atbilstoši 2009.gada 22.septembrī starp Iesniedzēju un SIA „Berģu Saimnieks” noslēgtajam līgumam SIA „Berģu Saimnieks” nodrošina daļas no Gazificētajiem objektiem apsaimniekošanu. Saskaņā ar minēto līgumu SIA „Berģu Saimnieks” pienākums ir slēgt līgumus ar komunālo pakalpojumu sniedzējiem, tai skaitā Atbildētāju. Pakalpojumu sniedzēju izrakstītos rēķinus SIA „Berģu Saimnieks” nodod Iesniedzējam apmaksai.

10. Iesniedzējs 2009.gada 10.decembrī ir veicis maksājumu Atbildētājam Ls 10937,34 apmērā. 2009.gada 11.decembrī starp Atbildētāju un SIA „Berģu Saimnieks” tika noslēgti līgumi par dabasgāzes piegādi objektiem Lūšu ielā 1, 8, 10, 16 un 18, Lauvu ielā 5, 21, 23 un 25 un Taku 18, Berģos, Garkalnes novadā. Atjaunojot dabasgāzes piegādi minētajos objektos,

Atbildētājs konstatēja, ka tajos papildus ir prettiesiski patērēta dabasgāze Ls 7382,45 apmērā. Tāpēc 2010.gada 4.janvārī starp Atbildētāju un SIA „Berģu Saimnieks” tika noslēgta vienošanās par parāda Ls 7382,45 pakāpenisku samaksu par prettiesiski patērēto dabasgāzi.

11. Iesniedzējs 2009.gada 5.novembrī reģistrēja īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu Lauvu ielā 21, Berģos, Garkalnes novadā. Savukārt gazificētais objekts Lūšu ielā 8, Berģos, Garkalnes novadā, 2010.gada 9.februārī tika atsavināts trešajai personai.

12. Iesniedzējs Komisijai iesniegtajos dokumentos (2009.gada 29.oktobra vēstule Nr.29102009-WO-030; 2009.gada 13.novembra vēstule Nr.13112009-WO-037; 2009.gada 13.novembra iesniegums bez numura; 2010.gada 19.februāra iesniegums bez numura), kā arī Komisijas padomes 2010.gada 17.marta sēdē savu prasību pamato ar šādiem argumentiem:

12.1. no normatīvajiem aktiem, kas regulē sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, izriet, ka dabasgāzes piegādi var prasīt ne tikai gazificētā objekta īpašnieks, bet arī citas personas, to skaitā gazificētā objekta valdītājs. Pārņemot Gazificētos objektus savā valdījumā, Iesniedzējs ir kļuvis arī par enerģijas lietotāju Enerģētikas likuma 1.panta 10.punkta izpratnē;

12.2. Iesniedzējs neapstrīd Atbildētāja tiesības pārtraukt pakalpojuma sniegšanu S.Roziņai, tomēr Atbildētāja prasījums pret S.Roziņu ir civiltiesisks strīds, kas risināms starp strīdā iesaistītajām personām tiesā un nevar būt par pamatu Atbildētāja atteikumam sniegt pakalpojumu Iesniedzējam kā Gazificēto objektu tiesiskam valdītājam;

12.3. normatīvie akti neparedz, ka parāda saistības, kas izveidojušās iepriekšējam gazificētā objekta īpašniekam par objektam piegādāto dabasgāzi, pāriet uz jauno īpašnieku, valdītāju vai lietotāju, kurš līgumu par attiecīgo pakalpojumu nav slēdzis un pakalpojumu nav saņēmis;

12.4. Iesniedzējs nesaskata šķēršļus ar S.Roziņu noslēgto dabasgāzes piegādes līgumu laušanai un jaunu līgumu noslēgšanai ar Iesniedzēju, jo S.Roziņa ir nodevusi Gazificētos objektus Iesniedzēja valdījumā, iesniegusi Atbildētājam lūgumu lauzt ar viņu noslēgtos līgumus par dabasgāzes piegādi Gazificētajiem objektiem un noslēgt jaunus līgumus ar Iesniedzēju vai tā norādīto trešo personu;

12.5. tā kā pēc Iesniedzēja rīcībā esošās informācijas Atbildētājs neinformēja S.Roziņu par līgumu vienaspusēju laušanu to Gazificēto objektu dabasgāzes apgādei, par kuriem Atbildētājs noslēdza dabasgāzes piegādes līgumus ar SIA „Berģu Saimnieks”, spēkā esošs līgums par dabasgāzes piegādi objektam nav šķērslis Atbildētājam noslēgt jaunu līgumu ar citu personu par dabasgāzes piegādi tam pašam objektam;

12.6. Atbildētājs ir nepareizi tulkojis likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 24.panta pirmajā daļā ietverto nosacījumu par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja finansiālajām iespējām nodrošināt sabiedriskos pakalpojumus. Minētā panta kontekstā finansiālās iespējas ir attiecināmas uz izdevumiem un papildus ieguldījumiem, kas Atbildētājam būtu veicami, lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanu, nevis Atbildētāja finansiālo stāvokli kopumā. Cita sabiedrisko pakalpojumu lietotāja parāda saistības nevar uzskatīt par izdevumiem, kas saistīti ar pakalpojuma sniegšanas uzsākšanu;

12.7. dabasgāzes padeves nenodrošināšana Gazificētajiem objektiem var radīt ievērojamus zaudējumus gan šiem objektiem, gan Iesniedzējam kā to valdītājam;

12.8. S.Roziņas parāds ir par Gazificētajiem objektiem piegādāto dabasgāzi, kas nav uzskatāma par Gazificēto objektu blakus lietu;

12.9. Civillikuma 863.pantā, kas nosaka, ka „tam, kas bauda vai vēlas baudīt kādas lietas labumus, ir jānes arī ar šo lietu saistītie pienākumi, kā arī trešās personas šai lietai vai tās dēļ taisītie izdevumi”, „lietai taisītie izdevumi” ir saistīti ar pašas lietas uzturēšanu vai uzlabošanu, bet nav attiecināmi uz komunālajiem maksājumiem.

13. Atbildētājs Komisijai iesniegtajos dokumentos (2009.gada 1.decembra vēstule Nr.01-7-3/3567; 2009.gada 9.novembra vēstule Nr.18.1-9-3/3391; 2010.gada 16.marta vēstule Nr.01-7-3/693), kā arī Komisijas padomes 2010.gada 17.marta sēdē ir izteicis viedokli, ka pašreizējos tiesiskajos un faktiskajos apstākļos tam nav pienākums nodrošināt dabasgāzes piegādi Gazificētajos objektos un noslēgt dabasgāzes piegādes līgumus ar Iesniedzēju. Minēto Atbildētājs pamato ar šādiem argumentiem:

13.1. S.Roziņa joprojām ir Gazificēto objektu īpašniece, kas atbilstoši Civillikuma 927.pantam realizē pilnīgas varas tiesības par lietu, tas ir tiesības valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamus labumus;

13.2. Iesniedzējs ir Gazificēto objektu valdītājs, taču vēlas atjaunot dabasgāzes piegādi nekustamajos īpašumos, kas pieder personai, kura nav izpildījusi saistības pret Atbildētāju. Tādējādi, izpildot Iesniedzēja lūgumu, Atbildētājs faktiski atjaunos dabasgāzes piegādi, lai nodrošinātu tās pašas personas īpašuma ekspluatāciju, kas nav norēķinājusies par saņemto dabasgāzi;

13.3. Atbildētāja pienākums nodrošināt pakalpojumus ikvienai personai nav absolūts un ir ierobežojams. Tulkojot likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 24.panta pirmo daļu sistemātiski ar šā likuma 22.panta piekto daļu, pakalpojumu sniedzējs ir tiesīgs nenodrošināt pakalpojumu, ja nav saņemta samaksa par iepriekš sniegtajiem pakalpojumiem. Atjaunojot dabasgāzes piegādi Gazificētajos objektos pirms parāda samaksas, Atbildētājs rīkotos gan pretēji savām finansiālajām iespējām (dabasgāzes piegādes atjaunošana būtiski samazinātu iespēju atgūt Atbildētāja finansiālos līdzekļus, tādējādi ciešot nepamatotus zaudējumus par jau nodrošinātu pakalpojumu), gan diskriminējoši un nevienlīdzīgi pret citām personām, kurām dabasgāzes piegāde ir pārtraukta līdz pilnīgai parāda samaksai;

13.4. kamēr ir spēkā jau noslēgts dabasgāzes piegādes līgums ar kādu dabasgāzes lietotāju un tas nav laužts, Atbildētājs ir izpildījis no likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 24.panta pirmās daļas izrietošo pienākumu nodrošināt dabasgāzes piegādi konkrētajā objektā, un tādējādi Atbildētājam nepastāv pienākums noslēgt vēl vienu dabasgāzes piegādes līgumu ar citu dabasgāzes lietotāju, tai skaitā, Iesniedzēju, par dabasgāzes piegādes nodrošināšanu;

13.5. Atbildētājs nav tiesīgs uzņemties saistības pret citu personu un noslēgt dabasgāzes piegādes līgumus par dabasgāzes piegādi objektam, attiecībā uz kuru ir jau noslēgts dabasgāzes piegādes līgums, jo tādā veidā Atbildētājs apņēmtos izpildīt līgumsaistības par identisku līguma priekšmetu vienlaikus pret vairākiem lietotājiem. Šādu darbību Atbildētājs nevar veikt ne juridiski, ne tehniski;

13.6. lai arī Atbildētājs ir tiesīgs slēgt dabasgāzes piegādes līgumu ar personu, kurai ir juridisks pamats saņemt pakalpojumu konkrētā objektā, tas var atteikties slēgt jaunu līgumu, ja ir jau spēkā esošs līgums ar citu personu par dabasgāzes piegādi attiecīgajā objektā, un Atbildētājs var nepārtraukt līgumu ar iepriekšējo dabasgāzes lietotāju līdz pilnīgai saistību izpildei. Enerģētikas likuma 42.1panta pirmā prim daļa dod energoapgādes komersantam tiesības, bet ne pienākumu, vienpusēji atkāpties no līguma un pārtraukt dabasgāzes piegādi enerģijas lietotājam, ja tas vairs nav gazificētā objekta īpašnieks, valdītājs vai lietotājs;

13.7. Enerģētikas likuma 42.1panta pirmā prim daļa, kas ir juridiskais pamats Atbildētāja tiesībām vienpusēji pārtraukt dabasgāzes piegādes līgumus, neparedz pienākumu informēt iepriekšējo lietotāju par saistību izbeigšanu;

13.8. no Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumu 60.punkta izriet, ka dabasgāzes piegādes atjaunošanas kārtības leģitīmais mērķis ir divējāds: no vienas puses stimulēt pakalpojuma saņēmējus pēc iespējas ātrāk veikt samaksu par sniegto pakalpojumu, vienlaikus nodrošinot, lai pakalpojuma sniedzējs neciestu nepamatotus

zaudējumus un līdz parāda samaksai būtu tiesīgs neatjaunot dabasgāzes piegādi; no otras puses minētā norma nodrošina iespēju saņemt pakalpojumu par saprātīgu cenu ikvienai personai. Minētais ir attiecināms arī uz situāciju, kad dabasgāzes piegādi lūdz atjaunot persona, kura ieguvusi īpašuma, valdījuma vai lietošanas tiesības uz nekustamo īpašumu, par kurā saņemto dabasgāzi nav veikta samaksa. Līdz ar to šādos nekustamajos īpašumos dabasgāzes piegāde ir atjaunojama tikai tad, ja tiek sasniegts Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumu 60.punkta mērķis – ir veikta samaksa par sniegto pakalpojumu;

13.9. atjaunojot dabasgāzes piegādi tikai pēc parāda samaksas, netiktu ierobežotas nekustamā īpašuma ieguvēja tiesības. Civillikuma 1613.pants paredz nekustamā īpašuma ieguvēja pienākumu noskaidrot iepriekšējā īpašnieka, valdītāja vai lietotāja saistības, tai skaitā par iespējamajām saistībām par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem;

13.10. ja Komisija pieņemtu Iesniedzējam labvēlīgu lēmumu, Atbildētājam tiktu noteikts publiski tiesisks pienākums sniegt pakalpojumu arī gadījumos, kad tas ir ekonomiski un juridiski nepamatoti, tādējādi radot zaudējumus, kurus ar efektīviem un tādiem normatīvajos aktos noteiktiem līdzekļiem kā dabasgāzes piegādes atjaunošana tikai pēc parāda samaksas nebūtu iespējams ierobežot vai novērst;

13.11. ja ikviena persona, kura nav norēķinājusies par saņemtajiem pakalpojumiem, būtu tiesīga nodot īpašumā, par kurā saņemtajiem pakalpojumiem izveidojušās parādsaistības, valdījumu citai personai, vienlaikus iegūstot tiesības pieprasīt pakalpojuma saņemšanu, pastāvētu iespēja slēgt fiktīvus darījumus un nenorēķināties par jau sniegtajiem pakalpojumiem. Tādā veidā parādnieki iegūtu neierobežotas tiesības saņemt pakalpojumus, savukārt Atbildētājam saglabātos pienākums turpināt nodrošināt pakalpojumus, ciest zaudējumus, kā arī uzkrāt nesamērīgu debitoru parādu apjomu;

13.12. dabasgāzes padeves nodrošināšana apkurei saskaņā ar Civillikuma 865.pantu ir uzskatāma par nepieciešamo izdevumu, bez kura gazificētie objekti tiktu bojāti, tādā veidā traucējot šo objektu izmantošanu to funkcionālajam mērķim;

13.13. tā kā Gazificētajos objektos saņemtā dabasgāze ir bezķermeniska lieta, kas neatgriezeniski ieguldīta īpašumā kā nepieciešamais izdevums, atbilstoši Civillikuma 863.pantam arī jaunais īpašuma valdītājs vai īpašnieks ir atbildīgs par iepriekš Gazificētajā objektā saņemto dabasgāzi;

13.14. saskaņā ar Enerģētikas likuma 18.pantu Gazificētā objekta gāzes apgādes sistēma ir blakus lieta gazificētajam īpašumam kā galvenajai lietai. Tā kā Civillikuma normas nosaka, ka ar blakus lietu saistītie izdevumi, tai skaitā maksa par saņemto dabasgāzi, ir piesaistāma galvenajai lietai – Gazificētajam objektam –, jaunajam dabasgāzes lietotājam ir pienākums norēķināties par iepriekš saņemto dabasgāzi neatkarīgi no faktiskā pakalpojumu saņēmēja;

13.15. dabasgāzes nodrošināšana ir būtisks priekšnoteikums, lai veiktu Gazificēto objektu izmantošanu atbilstoši to funkcionālajam mērķim, tāpēc pirms īpašuma iegūšanas jaunajam īpašniekam kā krietnam un rūpīgam saimniekam ir jānoskaidro saistību apmērs, kas attiecas uz iegūto objektu.

14. Papildus minētajam Atbildētājs ar 2010.gada 7.aprīļa vēstuli Nr.01-7-3/917 informē Komisiju par to, ka strīdam līdzīgos apstākļos Atbildētājs ar gazificētā objekta valdītāju noslēdz cesijas līgumu vai vienošanos par parāda samaksu, ja gazificētā objekta valdītājs nevēlas pārņemt prasījuma tiesības pret iepriekšējo dabasgāzes lietotāju. Līgums ar iepriekšējo dabasgāzes lietotāju tiek laužts ne vēlāk kā brīdī, kad ir noslēgts līgums ar potenciālo dabasgāzes lietotāju. Lai atgūtu parādu par piegādāto dabasgāzi, Atbildētājs vēršas tiesā, piesaka kreditora prasījumus maksātnespējas procesā. Atbildētājs uzrauga, lai personas, kurām jau ir parādsaistības pret Atbildētāju, nenoslēgtu dabasgāzes piegādes līgumus citos objektos. Ja iepriekšējais lietotājs veic samaksu par iepriekš saņemto dabasgāzi pēc tam, kad samaksu

jau ir veicis jaunais dabasgāzes lietotājs, Atbildētājs atdod samaksātos naudas līdzekļus jaunajam dabasgāzes lietotājam. Turklāt Atbildētājs paskaidro, ka tas ir pārtraucis desmit ar S.Roziņu noslēgtos dabasgāzes piegādes līgumus un par dabasgāzes piegādi attiecīgajos objektos ir noslēdzis līgumus ar Iesniedzēja pilnvarnieku SIA „Berģu Saimnieks”, kā arī N.Bogdanovu. Atbildētājs ir cēlis tiesā prasību pret S.Roziņu par parāda piedziņu.

15. Iesniedzējs savā 2010.gada 6.aprīļa vēstulē paskaidro Komisijai, ka SIA „Berģu Saimnieks” nodrošina daļas no Gazificētajiem objektiem apsaimniekošanu saskaņā ar to savstarpēji noslēgto līgumu. Atbildētāja izrakstītos rēķinus SIA „Berģu Saimnieks” iesniedz apmaksai Iesniedzējam, līdz ar to strīds ir par Iesniedzēja, nevis SIA „Berģu Saimnieks” veiktajiem maksājumiem.

16. Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”, uz kura pamata ir izveidota un darbojas Komisija, viens no mērķiem ir nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām (likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pants).

17. Komisija pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, lai aizstāvētu lietotāju intereses un veicinātu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību saskaņā ar taisnīguma, atklātības, neitralitātes, vienlīdzības un proporcionālītātes principiem (likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pants).

18. Saskaņā ar likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 7.panta pirmo daļu Komisija uzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā regulējamās nozarēs tiktu ievērots šis likums, kā arī regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti. Līdz ar to Komisija var izvērtēt strīdu tiktāl, cik tas ir noregulēts likumā „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” un dabasgāzes apgādi regulējošajos normatīvajos aktos.

19. Ne Enerģētikas likums, ne Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi tieši neregulē situāciju attiecībā uz dabasgāzes piegādes atjaunošanu gadījumā, kad tiek nodotas īpašuma, valdījuma vai lietošanas tiesības uz gazificēto objektu, par kurā patērēto dabasgāzi ir izveidojies parāds.

20. Saskaņā ar likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 24.panta pirmo daļu sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam licences darbības zonā jānodrošina sabiedrisko pakalpojumi pēc lietotāju un citu personu pamatota pieprasījuma, ja šā pakalpojuma sniedzēja finansiālās un objektu vai infrastruktūras tehniskās iespējas to pieļauj.

21. Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs Ministru kabineta noteiktajā kārtībā var pārtraukt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu tiem lietotājiem, kuri nav samaksājuši par saņemtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem vai nav izpildījuši citas saistības pret sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju (likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 22.panta piektā daļa).

22. Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumu 93.punktā ir noteiktas sistēmas operatora tiesības pārtraukt dabasgāzes padevi mājāsaimniecības lietotājam, ja mājāsaimniecības lietotājs nepilda līguma noteikumus (noteikumu 93.2.6.apakšpunkts). Savukārt šo noteikumu 86.punkts paredz, ka mājāsaimniecības lietotājam dabasgāzes padevi atjauno piecu darbdienu laikā pēc tam, kad mājāsaimniecības lietotājs ir pilnībā samaksājis par patērēto dabasgāzi un nokavējuma procentus, kā arī sedzis sistēmas operatora aprēķinātos dabasgāzes padeves pārtraukšanas un atjaunošanas izdevumus.

23. Enerģētikas likuma 42.¹panta pirmā prim daļa nosaka energoapgādes komersanta tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un pārtraukt dabasgāzes piegādi enerģijas lietotājam, ja tas vairs nav gazificētā objekta īpašnieks, valdītājs vai lietotājs.

24. Saskaņā ar Civillikuma 863.pantu tam, kas bauda vai vēlas baudīt kādas lietas labumus, arī jānes ar šo lietu saistītie pienākumi, kā arī trešās personas šai lietai vai tās dēļ taisītie izdevumi. G.Višņkova, komentējot minēto Civillikuma normu, raksta, ka „lietas sastāvā ietilpst ne vien citas ķermeniskas lietas un bezķermeniskas lietas tiesību veidā, bet arī

pienākumi, kas saistīti ar lietu. Šajā pantā minētie izdevumi var būt saistīti ar lietas uzturēšanu un saglabāšanu paša īpašnieka interesēs (lietas remonts, uzlabošana)”.*

25. Civillikuma 1811.pants paredz, ka katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.

26. Iesniedzēja pārstāve Komisijas padomes 2010.gada 9.jūnija sēdē uzturēja Iesniedzēja prasību. Pārstāve paskaidroja, ka lietas apstākļi nav mainījušies. Iesniedzējs atzīst, ka Atbildētājam bija pamats pārtraukt dabasgāzes piegādi S.Roziņai, tomēr Iesniedzējs vēlas ar Atbildētāju slēgt dabasgāzes piegādes līgumu kā patstāvīgs lietotājs un neatzīst, ka tā Atbildētājam veiktais maksājums ir par S.Roziņas parādsaistībām. Turklāt Iesniedzēja pārstāve paskaidroja, ka dabasgāzes patvaļīga lietošana pēc tās piegādes pārtraukšanas Gazificētajos objektos notika pirms Iesniedzējs pārņēma Gazificētos objektus savā valdījumā, jo Iesniedzējs pārņēma valdījumā Gazificētos objektus ar tādiem rādījumiem, kādi fiksēti brīdī, kad Atbildētājs atjaunoja dabasgāzes piegādi attiecīgajiem gazificētajiem objektiem. Iesniedzējs S.Roziņas parādu un prasījuma tiesības pret S.Roziņu pārņemt nevēlas. Iesniedzēja pārstāve nepiekrīt, ka piegādātā dabasgāze ir nepieciešamais izdevums, kas taisīts Gazificētajiem objektiem. Papildus Iesniedzēja pārstāve informēja Komisiju par to, ka rakstveida aicinājumu Iesniedzējam noslēgt ar Atbildētāju cesijas līgumu Iesniedzējs ir saņēmis tikai no Komisijas, bet ne no Atbildētāja.

27. Atbildētāja pārstāvji Komisijas padomes 2010.gada 9.jūnija sēdē paskaidroja, ka daļa no S.Roziņas parāda ir par Gazificētajos objektos patvaļīgi patērēto dabasgāzi. Lai gan atbilstoši Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumiem Atbildētājs varēja aprēķināt kompensāciju par patvaļīgi patērēto dabasgāzi, Atbildētājs minētās tiesības neizmantoja un vēlas saņemt samaksu par faktiski patērēto dabasgāzi. Atbildētāja pārstāvji informēja Komisiju, ka Atbildētājs ir gatavs vienoties ar Iesniedzēju par parāda par faktiski patērēto dabasgāzi sadalīšanu pakāpeniskai apmaksai. Turklāt Atbildētāja pārstāvji paskaidroja, ka Atbildētāja ieskatā, ja tiktu atjaunota dabasgāzes piegāde Gazificētajiem objektiem pirms parāda samaksas, labumu no piegādātās dabasgāzes joprojām gūtu S.Roziņa. Papildus minētajam Atbildētāja pārstāvji vērsa Komisijas uzmanību uz to, ka izšķiramais strīds ir viens no būtiskākajiem precedentiem attiecībā uz dabasgāzes tirgu. Atbildētājs vairākkārt ir piedāvājis Iesniedzējam pārņemt prasījuma tiesības pret S.Roziņu un noslēgt cesijas līgumu. Turklāt Atbildētāja pārstāvji paskaidroja, ka par parādsaistībām Atbildētājs lietotājam vispirms nosūta brīdinājumu par dabasgāzes atslēgšanu. No brīža, kad konstatēts parāds, līdz dabasgāzes piegādes pārtraukšanai pāriet apmēram trīs mēneši. Atbildētājs dabasgāzes piegādi iedzīvotājiem, kas nav norēķinājušies par piegādāto dabasgāzi, nepārtrauc pirms apkures sezonas beigām.

28. SIA „Berģu Saimnieks” intereses Komisijas padomes 2010.gada 9.jūnija sēdē pārstāvēja Iesniedzēja pārstāve. Atsevišķu SIA „Berģu Saimnieks” viedokli minētā pārstāve neizteica.

29. Komisijas rīcībā esošajos dokumentos, tai skaitā 2009.gada 15.oktobrī starp Iesniedzēju un S.Roziņu parakstītajā Gazificēto objektu pieņemšanas un nodošanas aktā, nav ziņu par to, ar kādiem dabasgāzes patēriņa skaitītāju rādījumiem Iesniedzējs pārņēma Gazificētos objektus savā valdījumā.

Komisija secina:

1. No likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 24.panta pirmās daļas izriet jebkuras personas tiesības vērsties pie Atbildētāja ar lūgumu nodrošināt dabasgāzes piegādi,

* G.Višņakova, K.Balodis. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Lietas; Valdījums; Tiesības uz svešu lietu. Rīga, Mans Īpašums, 1998, 25.lpp.

neatkarīgi no minētās personas īpašuma, valdījuma vai lietojuma tiesībām uz gazificēto (gazificējamo) objektu. Tai pat laikā šī norma nosaka personas pienākumu pamatot sabiedrisko pakalpojumu pieprasījumu, kas, savukārt, dod Atbildētājam tiesības atteikt dabasgāzes piegādi gadījumā, ja pieprasījums nav pamatots.

2. Lai sasniegtu likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pantā noteikto likuma mērķi, viens no sabiedrisko pakalpojumu tarifu (cenās) atbilstības ekonomiski pamatotām izmaksām priekšnosacījumiem ir savlaicīga samaksa par saņemtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem. Pakalpojuma sniegšana, ja ir saņemta maksa par pakalpojumu, un, savukārt, pakalpojuma sniegšanas pārtraukšana, ja par to nav veikta samaksa, ir instruments, ar kuru ne tikai valsts regulējamās nozarēs, bet arī citās nozarēs tiek nodrošināta saistību izpilde. Minētais instruments ir paredzēts Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumu 86. un 93.punktā.

3. Iesniedzēja mērķis ir pārdot Gazificētos objektus, lai atgūtu S.Roziņai saskaņā ar Kredītlīnijas līgumu aizdotos naudas līdzekļus, un dabasgāzes piegāde Gazificētajiem objektiem ir nepieciešama, lai saglabātu šo objektu vērtību un tos būtu iespējams pārdot. Līdz ar to dabasgāzes piegāde Gazificētajiem objektiem veicinātu Iesniedzēja finansiālo interešu realizāciju.

4. Gazificētie objekti tika iekļāti, lai nodrošinātu Kredītlīnijas līguma izpildi. Tātad Iesniedzējs ir ieinteresēts Gazificēto objektu vērtības saglabāšanā. S.Roziņas parāds Atbildētājam izveidojies par dabasgāzi, kas patērēta Gazificēto objektu apsildīšanai, kas, savukārt, bija nepieciešama, lai apsaimniekotu Gazificētos objektus un saglabātu to vērtību. Līdz ar to Atbildētājs ir taisījis izdevumus Gazificēto objektu uzturēšanai un saglabāšanai S.Roziņas un Iesniedzēja interesēs. Tātad atbilstoši Civillikuma 863.pantam S.Roziņai un Iesniedzējam ir jānes Atbildētāja Gazificētajiem objektiem taisītie izdevumi (piegādātā dabasgāze).

5. Ņemot vērā minēto, kamēr atbilstoši Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumu 86.punktam nav samaksāts par Gazificētajos objektos patērēto dabasgāzi un nokavējuma procenti, kā arī segti Atbildētāja aprēķinātie dabasgāzes padeves pārtraukšanas un atjaunošanas izdevumi, Atbildētājam ir tiesības atteikt dabasgāzes piegādi Gazificētajiem objektiem.

6. No Enerģētikas likuma 42.¹panta pirmās prim daļas izriet Atbildētāja tiesības, bet ne pienākums vienpusēji atkāpties no dabasgāzes piegādes līgumiem, kas attiecībā uz Gazificētajiem objektiem noslēgti ar S.Roziņu. Ievērojot Civillikuma 1811.pantā ietvertu pamatprincipu – katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība –, Atbildētājs var neizmantot tam Enerģētikas likuma 42.¹panta pirmajā prim daļā noteiktās tiesības vienpusēji atkāpties no līgumiem, kas noslēgti ar S.Roziņu par dabasgāzes piegādi Gazificētajiem objektiem.

7. Komisijas funkcijās ietilpst sabiedrisko pakalpojumu lietotāju interešu aizstāvība. Līdz ar to, Komisijai, izskatot strīdu, jāvērtē situācija attiecībā uz dabasgāzes lietotāju apgādi kopumā. Tātad Komisijai ir jāvērtē Iesniedzēja intereses atjaunot dabasgāzes piegādi Gazificētajos objektos bez S.Roziņas parāda samaksas samērīgums ar citu dabasgāzes lietotāju iespēju un interesi saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenās) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām kā to paredz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” mērķis.

8. Uzliekot Atbildētājam pienākumu atjaunot dabasgāzes piegādi objektam un noslēgt dabasgāzes piegādes līgumu ar gazificētā objekta valdītāju gadījumā, ja šā objekta īpašnieks (iepriekšējais valdītājs) nav norēķinājies par patērēto dabasgāzi, tiktu mazinātas Atbildētāja iespējas savlaicīgi saņemt samaksu par patērēto dabasgāzi. Ja Atbildētājs ar normatīvajos aktos paredzēto instrumentu – dabasgāzes piegādes pārtraukšana līdz brīdim, kad saņemta samaksa par patērēto dabasgāzi – netiek aizsargāts pret to, ka parādnieks nenorēķinās par saņemto

dabaszgāzi, tiktu apdraudzēta citu lietotāju iespēja saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām. Tas, savukārt, būtu pretrunā sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas pamatprincipiem - taisnīguma, vienlīdzības un proporcionalitātes principiem.

9. Izvērtējamajos faktiskajos un tiesiskajos apstākļos atzīstot Atbildētāja tiesības atteikt Iesniedzējam dabaszgāzes piegādes atjaunošanu un līguma par dabaszgāzes piegādi noslēgšanu, tiktu ievēroti sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas pamatprincipi – taisnīguma, vienlīdzības un proporcionalitātes principi –, jo no vienas puses tiktu nodrošināts, ka par saņemto dabaszgāzi samaksā persona, kas no tās lietošanas guvusi labumu, bet no otras puses tiktu nodrošināts, ka citi lietotāji var saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām.

Nemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pantu, 5.pantu, 7.panta pirmo daļu, 9.panta pirmās daļas 1. un 5.punktu un otro daļu, 22.panta piekto daļu, 24.panta pirmo daļu, 32.panta pirmo daļu, 34.panta otrās daļas 2.punktu, Enerģētikas likuma 42.¹panta pirmo prim daļu un Administratīvā procesa likuma 7.pantu, 13.pantu, 15.panta divpadsmito daļu, 55.panta 1.punktu un 63.panta pirmās daļas 3.punktu,

padome nolemj:

1. Noraidīt AS „UniCredit Bank” prasību nodrošināt, ka AS „Latvijas Gāze” noslēdz ar AS „UniCredit Bank” līgumus par dabaszgāzes piegādi objektiem Lūšu ielā 1, 8, 10, 16, 18 un 20, Lauvu ielā 1, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 16, 18, 20, 21, 23, 25 un 27 un Taku ielā 18, Bergos, Garkalnes novadā bez nosacījuma par S.Roziņas parādu samaksu.

2. Noraidīt AS „UniCredit Bank” prasību par AS „UniCredit Bank” un SIA „Berģu Saimnieks” veikto maksājumu, kurus AS „Latvijas Gāze” ieskaitījusi S.Roziņas parāda dzēšanai, ieskaitīšanu kā AS „UniCredit Bank” avansa maksājumus par turpmāk piegādāto dabaszgāzi.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

V.Andrējeva